

Aftale om den fremtidige færgebetjening af Bornholm

Færgebetjeningen af Bornholm har i de seneste år gennemgået en stor omvæltning.

Tre forhold haft meget voldsomme effekter på trafikmønsteret. Det er indsættelsen af hurtigfærge mellem Rønne og Ystad, åbningen af Øresundsbroen og forsøg med godsfærge mellem Rønne og Køge.

For passagererne har de nye trafikforbindelser betydet, at rejsen fra Rønne til København via Ystad kan tilbagelægges på ca. 3 timer. Rejsetiden er dermed næsten halveret for både personbiler (ca. 2 ¾ time) og bus og tog (ca. 2 ½ time).

Totalt set har der været flere rejsende med færge til og fra Bornholm. Men trods den samlede stigning er antallet af rejsende på Københavns-overfarten faldet med knap 40 pct. siden 1999, hvorimod overfarten Rønne-Ystad har haft en stigning på næsten 70 pct. i samme tidsrum.

Efter tre måneders sejlads i 2002 har den forsøgsvist etablerede godsroute Rønne-Køge allerede overtaget lidt over halvdelen af den samlede mængde gods, og andelen har været stigende over sommeren 2002. Trafikalt har Køge den fordel, at den ligger tæt ved motorvejen, og kun ca. 20 pct. af godset skal til København eller Nordsjælland. Københavnsrutens andel af godsmængderne er mere end halveret.

Disse ændringer har givet anledning til at overveje en generel revision af den eksisterende rutestruktur og tonnageanvendelse med henblik på en tilpasning til de nye rejsemønstre for passagerer og gods.

Som led i drøftelserne af en klage indgivet til EU-Kommissionen om ulovlig statsstøtte til Bornholmstrafikken har Kommissionen vist forståelse for de trafikale problemer, som Bornholms geografiske placering giver, og for behovet for, at staten yder økonomisk støtte til færgetrafikken. Som led i dette har Kommissionen lagt vægt på, at staten for at kunne opretholde et tilskud udbyder den samfundsbegrundede trafik i henhold til retningslinierne for støtte til søtransportsektoren og cabotage-forordningen.

Staten vil meget præcist fastlægge betjeningsniveauet for færgebetjeningen af Bornholm, idet staten, når udbudsbetingelserne er fastlagt, vil vælge det billigste tilbud, der opfylder udbudsbetingelserne.

Omdannelsen af Bornholmstrafikken til aktieselskab vil give rederiet en hensigtsmæssig grad af uafhængighed af Trafikministeriet. Det vil sikre selskabet større fleksibilitet og kommerciel frihed og dermed give bedre muligheder for rederiet til at agere forretningsmæssigt.

Aftaleparterne er derfor enige i, at regeringen fremsætter forslag til lov om Bornholmstrafikken A/S inden udgangen af oktober 2002. Loven indebærer en grundlæggende nyordning af den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm:

- Den samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm udbydes
- Statsvirksomheden Bornholmstrafikken etableres som aktieselskab

Forligspartierne er enige om at gennemføre loven i et tæt samarbejde. Væsentlige ændringer af lovforslaget i fasen frem til 3. behandlingen kræver enighed mellem aftaleparterne. Ligesom der er enighed om, at forligspartierne skal inddrages ved eventuelle ændringer i forliget i perioden frem til næste udbud.

Der er endvidere enighed om, at regeringen orienterer aftalepartierne om resultaterne af de fortsatte drøftelser med EU-Kommissionen.

Endelig er der enighed om, at udkastet til de aktstykker, hvormed vigtige elementer udmøntes, drøftes i forligskredsen forud for forelæggelsen for Folketingets Finansudvalg. Det drejer sig om følgende forhold:

- Udformningen af udbudsbetingelser
- Grundlaget for stiftelsen af Bornholmstrafikken A/S

Der er enighed mellem parterne om nedenstående rammer for den fremtidige samfundsbegrundede færgebetjening af Bornholm.

Den udbudte færgebetjening indbefatter følgende hovedelementer og minimumsbetingelser: